

Trenčiansky samosprávny kraj
Tlačová správa

Trenčín, 2. máj 2018

Pôvab modrotlače prilákal do považskobystrického múzea záujemcov až z Austrálie

V piatok 20. apríla 2018 usporiadalo Vlastivedné múzeum v Považskej Bystrici v zriaďovateľskej pôsobnosti Trenčianskeho samosprávneho kraja tvorivý workshop modrotlače. Návštevníci sa zoznámili s postupom modrotlačových foriem, objavili i čaro indiga.

Modrotlač je starobylá technológia, pomocou ktorej sa plátno farbí **prírodným farbivom indigom**. Technologický postup je známy takmer vo všetkých kultúrach. V jednotlivých krajinách však nadobúda špecifické charakteristiky. Na Slovensku sa modrotlačové látky využívali **v ľudovom odievaní**, najmä v ženskom kroji, neskôr aj v interiéroch doplnkoch. Etnické znaky získavala modrotlač prostredníctvom ručne vyrábaných foriem, ktorých výrobcovia zdôrazňovali národné ornamentálne motívy – geometrické, rastlinné, zoomorfné i antropomorfné.

Workshop modrotlače vo Vlastivednom múzeu v Považskej Bystrici začal stručnou prezentáciou etnologičky Petronely Rágulovej, ktorá objasnila históriu použitia modrotlače na Slovensku so zameraním na púchovskú dielňu rodiny Trnkovcov. Pod vedením majstra Stanislava Trnku fungovala až do konca 20. storočia. „V dnešnej dobe opäť ožíva záujem o modrotlač v módnjej etno-vlne. V roku 2016 bola zapísaná do národného Reprezentatívneho zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva. V roku 2017 bola nominovaná do svetového zoznamu UNESCO,“ uviedla Petronela Rágulová, riaditeľka múzea.

Pozvanie do Považskej Bystrice prijal aj mladý študent priemyselného dizajnu **Peter Trnka**, ktorý sa modrotlačou zaoberá od roku 2010. V Ivanke pri Dunaji si začal budovať vlastnú dielňu, v ktorej využíva tradičné postupy – ručné potláčanie i farbenie látok. Účastníkom najskôr názorne ukázal postup potláčania látok. Následne si už sami potlačili látku pomocou modrotlačových foriem. Po zaschnutí „papu“ sa látka niekoľkokrát ponorila do modrého roztoku, tzv. kypy, a nechala na vzduchu oxidovať. Vypraním v roztoku kyseliny sírovej sa odstránila pôvodná nanesená rezerva, vďaka čomu sa zvýraznili biele potlačené vzory. „V

považskobystrickom múzeu som sa cítil naozaj príjemne a myslím, že workshop by sa dal označiť ako perfektný. Ľudia si mohli domov odniesť vlastný obrúsok, ktorý sami pripravili pomocou modrotlačovej technológie. Celý proces trval asi 4 hodiny a všetci boli zo svojej práce nadšení,“ povedal Trnka

O účasť na workshope bol veľký záujem. Prišli ľudia z blízkeho okolia, i z iných slovenských miest – zo Žiliny, Čadce, Prievidze, Piešťan, či Bardejova. Neočakávaným prekvapením bola **nadšenkyňa modrotlače z Austrálie**.

